

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Іноземні мови»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Екологія»
доц.Вікторія СКИБА
25 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іноземних мов
доц. Світлана СИМОНЕНКО
25 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 101 «Екологія»,
за ОПП Екологія
(на основі повної загальної середньої освіти
і ОПр «Фаховий молодший бакалавр»)

факультет агротехнологій та екології

2025 – 2026 н.р.

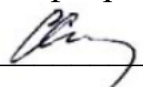
Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за фаховим спрямуванням (англійська)» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 101 «Екологія», за ОПП Екологія (на основі повної загальної середньої освіти і ОНР «Фаховий молодший бакалавр») факультету агротехнологій та екології. Запоріжжя, ТДАТУ. 2025. 14 с.

Розробник: Лемещенко-Лагода В.В., доктор філософії, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Іноземні мови»

Протокол №1 від 25 серпня 2025 року

Завідувач кафедри іноземних мов

доц. Світлана СИМОНЕНКО

25 серпня 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна</u> форма навчання (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 10 «Природничі науки» (шифр і назва)	<u>Обов’язкова</u>	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 101 «Екологія» (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4 (ЗС ФМБ)	8-й (6-й)
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 6 год.	<u>Ступінь вищої освіти</u> «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	—
		Лабораторні заняття	—
		Практичні заняття	44 год.
		Семінарські заняття	—
		Самостійна робота	76 год.
		Форма контролю: <u>Екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням» (англійська)

Загальний курс

Мета курсу – розвиток у студентів англомовної комунікативної компетенції у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички, «компетенція існування», вміння учитися, мовна і комунікативна свідомість, загальні фонетичні здібності, евристичні вміння) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – розвиток навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої професійної діяльності та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної англомовної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах загальної та професійної тематики; переклад рідною мовою англомовних текстів професійного характеру.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними *компетентностями*:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність до професійного спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності

ФК16. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

РН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

РН13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

РН19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

РН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію, навички побудови відносин у команді.
- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.
- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.
- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми

ОПП «Екологія»: Курс «Іноземна мова за фаховим спрямуванням» входить до циклу дисциплін, які формують загальні компетентності, та стає основою для формування іншомовної комунікативної компетенції та подальшого вивчення циклу фахових дисциплін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «*Fundamental Ecological Processes / Основні екологічні процеси*»

Тема 1. Biogeochemical Cycles / Біогеохімічні цикли [1, с. 4-9; 2, с. 84-93, 235-237]

Практичне заняття 1. The water cycle/ Водний цикл

Опрацювання фахової лексики до теми та переклад. Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Складання екологічного опитувальника [1, с. 4-5]

Future Simple Tense, Future Continuous Tense, be going to [2, с. 84-88, 235-237].

Практичне заняття 2. Energy Flow / Потік Енергії

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Заповнення заявки на грантове фінансування [1, с. 6-7].

Future Perfect Simple, Future Perfect Continuous [2, с. 90-93, 235-237].

Практичне заняття 3. Nitrogen cycle / Азотний цикл

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Написання стислого звіту хімічного аналізу ґрунту [1, с. 8-9]

Тема 2. Earth and Environmental Cycles / Земля та екологічні цикли [1, с. 10-13; 2, с. 96-105, 237-239; 3, с. 61-70, 75-84]

Практичне заняття 4. Rock cycle / Кам'яний цикл

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Складання екологічного постеру [1, с. 10-11]

Relative clauses [2, с. 96-100, 237-238].

Практичне заняття 5. Carbon cycle / Вуглецевий цикл

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу [1, с. 12-13]

Infinitive, Gerund [2, с. 102-105, 237-239]

Практичне заняття 6. Environmental Action / Екологічні заходи

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ у форматі ЄВІ (Єдиного вступного іспиту), усного обговорення прочитаного [3, с. 61-70, 75-84].

Тема 3. Natural Resources / Природні ресурси [1, с. 14-19; 2, с. 32-45, 219-223]

Практичне заняття 7. Plate tectonics / Тектоніка плит

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. [1, с. 14-15].

Question words, Question tags [2, с. 108-112, 240-242]

Практичне заняття 8. Resources 1 / Ресурси 1

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Написання електронного листа [1, с. 16-17]

Indirect Questions [2, с. 114-115, 240-242].

Практичне заняття 9. Resources 2 / Ресурси 2

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Написання звіту з експерименту [1, с. 18-19]

Verbs with two objects [2, с. 116-117, 120-121].

Тема 4. Species Diversity and Evolution / Різноманіття видів та еволюція [1, с. 20-23; 2, с. 122-131, 243-247]

Практичне заняття 10. Evolution / Еволюція

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Заповнення картки виду [1, с. 20-21]

Zero Conditional, Conditional sentences Type 1,2 [2, с. 122-126, 243-245].

Практичне заняття 11. Biodiversity / Біорізноманіття

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. [1, с. 22-23]

Conditional sentences Type 3,4, Mixed Conditionals, Unreal Past [2, с. 128-131, 243, 246, 247].

Практичне заняття 12. Presentations / Презентація самостійних творчих робіт

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння. [2, с. 44-45]

ПМК 1

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 1).

Змістовий модуль 2. «*Biodiversity and Energy Challenges / Біорізноманіття та енергетичні виклики*»

Тема 5. Biodiversity Threats and Energy / Загрози біорізноманіттю та енергетика [1, с. 24-29; 2, с. 134-155, 250-253]

Практичне заняття 13. Extinctions / Вимираючі види

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації. Написання офіційного листа [1, с. 24-25]

Passive voice [2, с. 134-138, 248-249].

Практичне заняття 14. Classification systems / Системи класифікацій

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації [1, с. 26-27]

Вживання активних лексичних одиниць за темою.

Causative form. [2, с.140-143, 250-251].

Практичне заняття 15. Energy: Non-renewable / Невідновлювальна енергія

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Написання меморандуму [1, с. 28-29]

Clauses of Concession, Purpose, Reason, Result [2, с.146-155, 252-253].

Тема 6. Sustainable Energy and Recycling / Відновлювана енергія та переробка [1, с. 30-33; 2, с. 158-169, 254-257]

Практичне заняття 16. Energy: Renewable / Відновлювальна енергія

Контроль сформованості лексико-граматичних вмінь на основі змісту позааудиторного читання шляхом виконання вправ на відповідність; відповідей на запитання; підготовки усної доповіді на запропоновану тему [2, с. 158-159; 36 с. 89-98].

Практичне заняття 17. Clean Energy and Circular Economy / Чиста енергія та циркулярна економіка

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад. [1, с. 30-31]

Reported Speech [2, с. 160-164, 254,256].

Практичне заняття 18. Recycling / Матерія

Вивчаюче читання текстів професійної тематики та науково-технічний переклад [1, с. 32-33].

Subjunctive [2, с. 166-169, 255-257].

Тема 7. Energy and Life / Енергія та основи життя [2, с. 172-181, 257-261]

Практичне заняття 19. Eco-Energy / Екологічна Енергія

Оглядове читання тексту з метою вилучення головної інформації

Emphatic forms [2, с. 172-181, 257-258].

Практичне заняття 20. Resource Recovery / Відновлення ресурсів

Прослуховування аудіоматеріалів та виконання вправ на розуміння прослуханого. Виконання вправ на закріплення нового лексичного матеріалу. Повторення граматики [2, с. 259-261].

Практичне заняття 21. Presentations / Презентація самостійних творчих робіт

Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами.

Практичне заняття 22. Revision / Повторення та узагальнення

Повторення та закріплення лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння.

ПМК 2

Підсумковий контроль засвоєння лексико-граматичного матеріалу у вправлянні з аудіювання, читання, письма та говоріння (ПМК 2).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб.	сем. (пр.)	СРС		
Змістовий модуль 1. «Core Concepts in Ecology / Основні поняття екології»								
1	Практичне заняття 1	The water cycle/ Водний цикл [1, с. 4-5] [2, с. 84-88, 235-237]	—	—	2	—	1	
	Самостійна робота 1	Підготовка до практичного заняття 1	—	—	—	2,5	0,2	
	Практичне заняття 2	Energy Flow / Потік Енергії [1, с. 6-7] [2, с. 90-93, 235-237]	—	—	2	—	1	
	Самостійна робота 2	Підготовка до практичного заняття 2	—	—	—	2,5	0,2	
2	Практичне заняття 3	Nitrogen cycle / Азотний цикл [1, с. 8-9]	—	—	2	—	1	
	Самостійна робота 3	Підготовка до практичного заняття 3	—	—	—	2,5	0,2	
	Практичне заняття 4	Rock cycle / Кам'яний цикл [1, с. 10-11] [2, с. 96-100, 237-238]	—	—	2	—	1	
	Самостійна робота 4	Підготовка до практичного заняття 4	—	—	—	2,5	0,2	
3	Практичне заняття 5	Carbon cycle / Вуглецевий цикл [1, с. 12-13] [2, с. 102-105, 237-239]	—	—	2	—	1	
	Самостійна робота 5	Підготовка до практичного заняття 5	—	—	—	2,5	0,2	

	Практичне заняття 6	Environmental Action / Екологічні заходи [3, с. 61-70, 75-84]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 6	Підготовка до практичного заняття 6	–	–	–	2,5	4
4	Практичне заняття 7	Plate tectonics / Тектоніка плит [1, с. 14-15] [2, с. 108-112, 240-242]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 7	Підготовка до практичного заняття 7	–	–	–	2,5	0,2
	Практичне заняття 8	Resources 1 / Ресурси 1 [1, с. 16-17] [2, с. 114-115, 240-242]	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 8	Підготовка до практичного заняття 8	–	–	–	2,5	0,2
5	Практичне заняття 9	Resources 2 / Ресурси 2 [1, с. 18-19] [2, с. 116-117, 120-121].	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 9	Підготовка до практичного заняття 9	–	–	–	2,5	0,2
	Практичне заняття 10	Evolution / Еволюція [1, с. 20-21] [2, с. 122-126, 243-245].	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 10	Підготовка до практичного заняття 10	–	–	–	2,5	0,2
6	Практичне заняття 11	Biodiversity / Біорізноманіття [1, с. 22-23] [2, с. 128-131, 243, 246, 247].	–	–	2	–	1
	Самостійна робота 11	Підготовка до практичного заняття 11	–	–	–	2,5	0,2
	Практичне заняття 12	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами	–	–	2	–	4
	Самостійна робота 12	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами	–	–	–	2,5	4
7,8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	–	–	–	6	–
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовний модуль 1	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			–	–	24	36	35
Змістовий модуль 2. «Climate change» / «Зміни клімату»							
9	Практичне заняття 13	Extinctions / Вимираючі види [1, с. 24-25] [2, с. 134-138, 248-249].	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 13	Підготовка до практичного заняття 13	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 14	Classification systems / Системи класифікацій [1, с. 26-27] [2, с.140-143, 250-251]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 14	Підготовка до практичного заняття 14	–	–	–	3	0,25

10	Практичне заняття 15	Energy: Non-renewable / Невідновлювальна енергія [1, с. 28-29] [2, с.146-155, 252-253]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 15	Підготовка до практичного заняття 15	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 16	Energy: Renewable / Відновлювальна енергія [2, с. 158-159; 36 с. 89-98]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 16	Підготовка до практичного заняття 16	–	–	–	3	0,25
11	Практичне заняття 17	Clean Energy and Circular Economy / Чиста енергія та циркулярна економіка [1, с. 30-31] [2, с. 160-164, 254,256]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 17	Підготовка до практичного заняття 17	–	–	–	3	4
	Практичне заняття 18	Recycling / Матерія [1, с. 32-33] [2, с. 166-169, 255-257].	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 18	Підготовка до практичного заняття 18	–	–	–	3	0,25
12	Практичне заняття 19	Eco-Energy / Екологічна Енергія [2, с. 172-181, 257-258].	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 19	Підготовка до практичного заняття 19	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 20	Resource Recovery / Відновлення ресурсів [2, с. 259-261]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 20	Підготовка до практичного заняття 20	–	–	–	3	0,25
13	Практичне заняття 21	Презентація самостійних творчих робіт за вивченими темами	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 21	Підготовка до практичного заняття 21	–	–	–	3	0,25
	Практичне заняття 22	Revision / Повторення та узагальнення [2, с. 82-83]	–	–	2	–	1,5
	Самостійна робота 22	Підготовка до практичного заняття 22	–	–	–	3	4
14615	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	–	–	–	10	–
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовний модуль 2	–	–	–	–	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			–	–	20	40	35
Екзамен							30
Всього за змістові модулі			–		44	66	100
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Граматичний матеріал:

Future Simple Tense, Future Continuous Tense, be going to
Future Perfect Simple, Future Perfect Continuous
Relative clauses
Infinitive, Gerund
Question words, Question tags
Indirect Questions
Verbs with two objects
Zero Conditional, Conditional sentences Type 1,2
Conditional sentences Type 3,4, Mixed Conditionals, Unreal Past

Лексичний матеріал:

Biogeochemical Cycles / Біогеохімічні цикли
Earth and Environmental Cycles / Земля та екологічні цикли
Natural Resources / Природні ресурси
Species Diversity and Evolution / Різноманіття видів та еволюція

Продуктивні навички:

Складання екологічного опитувальника
Заповнення заявки на грантове фінансування
Написання стислого звіту хімічного аналізу ґрунту
Складання екологічного постеру
Заповнення звіту з науки
Написання електронного листа
Заповнення картки виду

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Граматичний матеріал:

Passive voice
Causative form
Clauses of Concession, Purpose, Reason, Result
Reported Speech
Subjunctive
Emphatic forms

Лексичний матеріал:

Biodiversity Threats and Energy / Загрози біорізноманіттю та енергетика
Sustainable Energy and Recycling / Відновлювана енергія та переробка
Energy and Life / Енергія та основи життя

Продуктивні навички:

Написання офіційного листа

Написання меморандуму

Складання усної доповіді за темою заняття

Науково-технічний переклад частин тексту.

Презентація власних досліджень.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

Biogeochemical Cycles / Біогеохімічні цикли

Earth and Environmental Cycles / Земля та екологічні цикли

Natural Resources / Природні ресурси

Species Diversity and Evolution / Різноманіття видів та еволюція

Biodiversity Threats and Energy / Загрози біорізноманіттю та енергетика

Sustainable Energy and Recycling / Відновлювана енергія та переробка

Energy and Life / Енергія та основи життя

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення практичних занять з навчальної дисципліни ІМФС: інтерактивні методи з використанням ІКТ, проєктне навчання, робота в парах та групах, метод ситуативного навчання, критичного аналізу та вивчаючого читання, проходження онлайн-курсу.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Evans V., Dooley J., Dr Ellen Blum. Environmental Science. Book 2. Bershire: Express Publishing, 2019. 38 p.
2. Mitchell H.Q., Marileni Malkogianni. ZNO Leader Plus B2. EU: MM Publications, 2021. 287 p.
3. ZNO Leader Tests B2. Англійська мова: збірник тестів у форматі ЗНО / Робінсон А., Дроботенко С.В., Іншина Н.І. – К.: Видавництво «Лінгвіст», 2021. – 112 с.

Допоміжна

4. Лемещенко-Лагода В.В., Кривонос І.А. English for Geodesists and Land Surveyors: Grammar, Vocabulary and Writing. Навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 190 с.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчання. *Інтернет-сайт кафедри іноземних мов ТДАТУ*: веб-сайт. URL: www.tsatu.edu.ua/im (дата звернення 22.08.2025)
2. Освітній портал ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=192> (дата звернення 22.08.2024)
3. Наукова бібліотека ТДАТУ. *Інтернет-сайт ТДАТУ*: веб-сайт. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/> (дата звернення 22.08.2025)
4. Електронні ресурси Інтернет.